

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 30-06-2020 r.

Adam Bodnar

IX.022.1.2020.TRo/ED

Pan
Łukasz Szumowski
Minister Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze,

realizując postulat zaopiniowania projektu nowelizacji rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wskazania zakładu psychiatrycznego wykonującego obserwację orzeczoną przez sąd, uprzejmie informuję, iż w pełni popieram zaproponowane zmiany.

Usunięcie z przedmiotowego rozporządzenia Krajowego Ośrodka Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym w Gostyninie (dalej KOZZD lub Ośrodek), jako zakładu psychiatrycznego wykonującego obserwację orzeczoną przez sąd, na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (dalej zwana: ustawą), jest działaniem jak najbardziej pożądanym. Rozporządzenie wymaga nowelizacji, a obecny kierunek wyznaczający zakład psychiatryczny o maksymalnym poziomie zabezpieczenia w Starogardzie Gdańskim, jako miejsce, do którego będą kierowane osoby poddane obserwacji psychiatrycznej, oceniam za właściwy.

Potrzebę nowelizacji ww. rozporządzenia przedstawiałem Panu Ministrowi wielokrotnie, w wystąpieniach z dnia: 31 lipca 2018 r., 21 stycznia 2019 r., 6 marca 2019 r. oraz 7 lutego 2020 r. (w sprawie IX.517.1702.2017). Ponadto, w piśmie z dnia 2 czerwca 2020 r., skierowanym do Sekretarza Stanu w Ministerstwie Zdrowia, p. Waldemara Kraski, Zastępczyni RPO, dr Hanna Machińska, ponowiła prośbę o pilną nowelizację rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 listopada 2018 r. w sprawie wskazania zakładu psychiatrycznego wykonującego obserwację orzeczoną przez sąd.

Projektowana zmiana wyeliminuje sprzeczność rozporządzenia z ustawą. Profil Ośrodka, określony przez ustawę, nie pozwala na uznanie go za zakład psychiatryczny. Przepis art. 4 ust. 3 ustawy stanowi bowiem, iż zadaniem KOZZD jest prowadzenie postępowania terapeutycznego wobec osób stwarzających zagrożenie umieszczonych w Ośrodku, a nie obserwacja psychiatryczna. O innych wątpliwych kwestiach związanych z kierowaniem osób na obserwację do KOZZD, pisałem w ww. wystąpieniach generalnych.

Należy jednak podnieść, iż zmiana ta będzie miała niewielki wpływ na stan zaludnienia Ośrodka. Przez cały zeszły i obecny rok, tylko jedna osoba została tam skierowana na obserwację psychiatryczną.

W kontekście obecnej sytuacji w Ośrodku i bardzo trudnych warunków bytowych, pragnę natomiast zwrócić uwagę na pilną potrzebę zmiany obwieszczenia Ministra Zdrowia z dnia 8 stycznia 2020 r. w sprawie wykazów zakładów psychiatrycznych przeznaczonych do wykonywania środka zabezpieczającego określonego w art. 93c pkt 1-3 Kodeksu karnego oraz podmiotów leczniczych przeznaczonych do wykonywania terapii wobec sprawców określonych w art. 93c Kodeksu karnego w zakresie działalności stacjonarnej. Wyznacza ono bowiem KOZZD jako podmiot leczniczy z liczbą łóżek 60, gdzie może być wykonywana terapia stacjonarna dla sprawców przestępstw wymienionych w art. 93c k.k., wobec których sąd karny orzekł środek zabezpieczający.

To zagadnienie również było kilkakrotnie przedstawiane przeze mnie Panu Ministrowi. Podnoszę je ponownie, gdyż obowiązujące obwieszczenie z dnia 8 stycznia 2020 r. stanowi jeszcze większy problem dla przeludnionego Ośrodka, niż przepisy nowelizowanego rozporządzenia. Sądy wydając postanowienia w tych sprawach nie będą zapewne weryfikować, czy w KOZZD istnieje faktyczna możliwość prowadzenia terapii, skoro znajduje się on na wykazie wydanym przez Pana Ministra. Poza tym, o zastosowaniu środka zabezpieczającego orzeka sąd karny, który nie jest w przypadku terapii zobowiązany do zasięgnięcia opinii Komisji Psychiatrycznej do Spraw Środków Zabezpieczających.

W związku z powyższym, popierając nowelizację rozporządzenia zgodnie z przedstawionym projektem, ponownie wnoszę o pilne podjęcie prac także nad zmianą obwieszczenia Ministra Zdrowia z dnia 8 stycznia 2020 r. Wykreślenie KOZZD z listy podmiotów, gdzie może być wykonywana terapia stacjonarna w ramach orzeczonego środka

zabezpieczającego, jest niezbędne, uwzględniając aktualne uwarunkowania lokalowe Ośrodka w Gostyninie.

Z poważaniem

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/